

การจัดการเรียนรู้
ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนากทักษะ
ผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 จะต้องพัฒนา
ทักษะสำคัญและจำเป็นให้แก่ผู้เรียน บนพื้นฐาน
คุณธรรม จริยธรรม เพื่อการดำเนินชีวิตอย่าง
รู้เท่าทัน และอยู่ในโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง
ท่ามกลางเทคโนโลยีข้อมูลข่าวสาร
ที่เคลื่อนไปอย่างรวดเร็ว
ทั่วโลก

การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ฯ
ISBN 978-616-382-482-0
9 786163 824820
C 112
123600 250 บาท

www.chulabook.com

ISBN 978-616-382-482-0

การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่...เพื่อพัฒนากทักษะผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21

สุคนธ์ สินธพานนท์

การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่... เพื่อพัฒนากทักษะผู้เรียน

ในศตวรรษที่ 21
ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1

สุคนธ์ สินธพานนท์

สุคนธ์ สินธพานนท์

ตำแหน่ง

- ข้าราชการบำนาญ ระดับ 9 โรงเรียนบดินทรเดชา (สิงห์ สิงหเสนี)

การศึกษา

- การศึกษามัธยมศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน (วิทยาลัยวิชาการศึกษาบางแสน)
- นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผลงานในด้านการแต่งตั้งตำรา / หนังสือ

- การจัดกระบวนการเรียนรู้ : เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- สุดยอดวิธีสอนสังคมศึกษา / วิทยาศาสตร์ / การงานอาชีพฯ นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่
- พัฒนาทักษะการคิด ตามแนวปฏิรูปการศึกษา
- นวัตกรรมการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน
- วิธีสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน
- การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่...สู่ประชาคมอาเซียน
- หนังสือเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ที่ได้รับอนุญาตจากกระทรวงศึกษาธิการให้เป็นแบบเรียนได้ จำนวน 5 เล่ม
- แบบฝึกทักษะพัฒนาการเรียนรู้ด้านสังคมศึกษาและด้านคุณธรรมจริยธรรม จำนวน 30 เล่ม
- คู่มือครู การจัดทำหน่วยการเรียนรู้อิงมาตรฐาน และแผนการจัดการเรียนการสอนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้น ม.1-ม.5 จำนวน 12 เล่ม
- แบบฝึกทักษะพัฒนาการเรียนรู้อาเซียนศึกษา ชั้น ป.1-ม.6 จำนวน 6 เล่ม

ผลงานในการทำงานระดับกรม และระดับประเทศ

- เป็นคณะทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
- เป็นคณะทำงานของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ จัดทำคู่มือการจัดการกระบวนการเรียนรู้ หน้าที่พลเมือง ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
- เป็นคณะทำงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จัดทำคู่มือประกอบการเรียนการสอนประชาธิปไตย
- เป็นคณะกรรมการร่างหลักสูตรรายวิชาเพิ่มเติมหน้าที่พลเมือง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- เป็นคณะทำงานจัดทำคู่มือการจัดการเรียนรู้สิทธิมนุษยชนศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ประสบการณ์ด้านการเป็นวิทยากร

- เป็นวิทยากรในโครงการของสถาบันพัฒนาครู กระทรวงศึกษาธิการ ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต หัวข้อ “การพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้/นวัตกรรมการเรียนการสอน”
- เป็นวิทยากรของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร “โครงการพัฒนาครูโดยใช้กระบวนการสร้างระบบพี่เลี้ยง (Coaching and Mentoring)”
- เป็นวิทยากรอบรมวิทยากรแกนนำของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เรื่องแนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาหน้าที่พลเมือง (รายวิชาเพิ่มเติม) ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา
- วิทยากรอบรมครูทุกกลุ่มสาระ เรื่อง การจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้บูรณาการอาเซียนศึกษา
- วิทยากรหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ของสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ
- วิทยากรอบรมครูเกี่ยวกับวิธีการสอนและเทคนิคการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การพัฒนาทักษะการคิด และนวัตกรรมการเรียนการสอน ทั้งในโรงเรียนรัฐบาล และเอกชนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มากกว่า 200 รุ่น
- วิทยากรอบรมเรื่องการจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่... เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียน

ในศตวรรษที่ 21

ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1

ผู้เรียบเรียง

สุคนธ์ สินธพานนท์

คณะบรรณาธิการ

จินตนา วีระเกียรติสุนทร

พิศวาท กะสิลwaan

เสาวณี จันทรเพ็ญ

พรรณิ สินธพานนท์

จัดพิมพ์

สุนิสา ทิพย์พิทักษ์

อานพ สินธพานนท์

ออกแบบปก/เนื้อหา

นริยจ ปรกอบบุญ

การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่... เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1

จัดทำโดย สุคนธ์ สีนรพานนท์

เลขมาตรฐานสากลประจำหนังสือ (ISBN)
978-616-382-482-0

พิมพ์ครั้งที่ 1 : มีนาคม พ.ศ. 2558 จำนวน 3,000 เล่ม

ราคา 250 บาท

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติ พ.ศ.2537
ห้ามลอกเลียนแบบ ทำซ้ำ ดัดแปลง แก้ไขส่วนใดส่วนหนึ่งของหนังสือไม่ว่ารูปแบบใดๆ
นอกจากได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เขียนเท่านั้น

ผู้จัดจำหน่าย ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท เขตปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330

สาขา

ศาลาพระเกี้ยว โทร. 0-2218-7000-3 โทรสาร 0-2255-4441

สยามสแควร์ โทร. 0-2218-9881-2 โทรสาร 0-2254-9495

ม.เนเธอร์แลนด์ จ.พิษณุโลก โทร. 0-5526-0162-4 โทรสาร 0-5526-0165

ม.เทคโนโลยีสุรนารี จ.นครราชสีมา โทร. 0-4421-6131-4 โทรสาร 0-4421-6135

ม.บูรพา จ.ชลบุรี โทร. 0-3839-4855-9 โทรสาร 0-3839-3239

โรงเรียนนายร้อย จปร. จ.นครนายก โทร. 0-3739-3023 โทรสาร 0-3739-3023

ม.พะเยา จ.พะเยา โทร. 0-5446-6799-800 โทรสาร 0-5446-6798

จัตุรัสจามจุรี (CHAMCHURI SQUARE) ชั้น 4 โทร. 0-2160-5301-2 โทรสาร 0-2160-5304

รัตนวิเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

Call Center (จัดส่งทั่วประเทศ) โทร. 0-2255-4433 <http://www.chulabook.com>

และเครือข่าย ฯ

ร้านค้าติดต่อ แพนทายส์ สาขารัตนวิเบศร์ (แยกแคราย) โทร. 0-2950-5408-9 โทรสาร 0-2950-5405

พิมพ์ที่

บริษัท บุญณ: 19 จำกัด

40, 42 ซ.เพชรเกษม 102/2 ถ.เพชรเกษม แขวงบางแคเหนือ เขตบางแค กรุงเทพฯ 10160

โทร. 0-2809-2391-2 โทรสาร 0-2809-2393

การจัดการเรียนรู้ของครูยุคใหม่ เพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ ได้ข้อมูลและแนวทางการพัฒนาผู้เรียนซึ่งเป็นเด็กและเยาวชนของชาติให้มีทักษะสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นยุคที่มีกระแสของข้อมูลข่าวสารแพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างรวดเร็ว ส่งผลต่อการเปลี่ยนเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง และวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั่วโลก ทุกคนจะต้องรู้จักปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป ดังนั้นผู้เรียนจำเป็นต้องได้รับการฝึกทักษะที่สำคัญเพื่อจะได้อยู่ในสังคมทุกระดับอย่างมีความสุข ก่อนที่ครูผู้สอนจะไปพัฒนาทักษะผู้เรียนนั้น ตัวครูผู้สอนเองก็ต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาทักษะสำคัญของตนเองก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงนำประสบการณ์ไปเป็นพื้นฐานสำหรับการฝึกทักษะให้ผู้เรียนต่อไป

หนังสือเล่มนี้จะให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลก ทักษะสำคัญและจำเป็นของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 ทักษะสำคัญของครูในศตวรรษที่ 21 เป็นข้อมูลเบื้องต้น และตามด้วยแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบ/วิธีสอน/เทคนิคการสอนต่างๆ ซึ่งมีกระบวนการที่จะนำผู้เรียนไปสู่ทักษะสำคัญตามเป้าหมายที่กำหนด ตลอดทั้งมีแนวทางการฝึกทักษะ การคิดให้แก่ผู้เรียนด้วยชุดฝึกทักษะอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะมีตัวอย่างกิจกรรมและแบบฝึกที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้มีทักษะสำคัญและจำเป็นในศตวรรษที่ 21 อย่างเป็นรูปธรรม

ผู้เรียบเรียง

สารบัญ

ตอนที่ 1 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

- กระแสของการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันที่มีผลต่อวงการศึกษา 7
- คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลก 7
- ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 9
- ความสอดคล้องของการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียนมาตรฐานสากล
กับทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 10

ตอนที่ 2 ทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

- ปฏิญญาว่าด้วยการจัดการศึกษาของ UNESCO และการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 15
- ทักษะสำคัญของเยาวชนในศตวรรษที่ 21 15
- กรอบการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 21

ตอนที่ 3 ครูในศตวรรษที่ 21 ควรเป็นเช่นไร

- คุณลักษณะที่ดีของครูในศตวรรษที่ 21 24
- เป้าหมายการจัดการศึกษาผ่านยุคสมัยที่ควรรู้ 26
- ความรู้และทักษะสำคัญเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 28
- บทบาทของครูในการเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนเป็นบุคคลที่มีทักษะสำคัญ
ของคนในศตวรรษที่ 21 29

ตอนที่ 4 การจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

1. วิธีสอนโดยใช้ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์ (Conflict Situation Skills) 35
 - การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 36
 - การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะ 3Rs กับ 7Cs
กับการใช้ทักษะกระบวนการเผชิญสถานการณ์ 39
 - ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 41
2. วิธีสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle : 5Es) 47
 - ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 47
 - การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะการเรียนรู้ 3Rs & 7Cs
กับวิธีสอนแบบวัฏจักรการสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Cycle : 5Es) 50
 - ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 51

3. วิธีสอนตามรูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	59
• การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	60
• การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะ 3Rs กับ 7Cs กับการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบโมเดลชิปปา (CIPPA Model)	63
• ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	65
4. วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้แบบวัฏจักรการเรียนรู้	75
• ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ 4 MAT	78
• การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะ 3Rs กับ 7Cs กับการจัดการเรียนการสอนแบบวัฏจักรการเรียนรู้ 4 MAT	80
• ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	82
5. วิธีสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL)	86
• ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน	90
• การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะ 3Rs กับ 7Cs กับวิธีสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem Based Learning : PBL)	92
• ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	93
6. วิธีสอนแบบบูรณาการ (The Integration Method)	102
• ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	106
• การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะ 3Rs กับ 7Cs กับการใช้วิธีการสอนแบบบูรณาการ (The Integration Method)	107
• ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	109
7. การสอนแบบโครงงาน (Project Method)	118
• การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน	120
• การวิเคราะห์ความสอดคล้องของทักษะการเรียนรู้ 3Rs กับ 7Cs กับการใช้วิธีสอนโครงงาน (Project Method)	123
• ตัวอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	127

ตอนที่ 5 แนวทางการฝึกทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) และ การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking) แก่เยาวชนในศตวรรษที่ 21

1. การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking)	137
• แบบฝึกทักษะการคิด	140
2. การคิดแก้ปัญหา (Problem Solving Thinking)	195
• แบบฝึกทักษะการคิด	200

ภาคผนวก

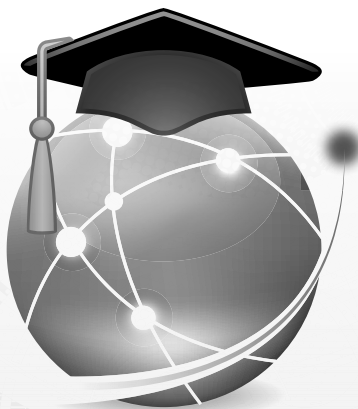
• หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง วัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล	234
บรรณานุกรม	261

ตอนที่ 1

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21

การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 เป็นมิติใหม่ของ
วงการศึกษาที่ทุกองค์กรทั้งในระดับประเทศลงมาถึงระดับที่มีหน้าที่โดยตรง
หรือที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างก็ให้ความสำคัญและร่วมมือกันวางแผนการพัฒนา
ผู้เรียนอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีทักษะสำคัญและจำเป็นบนพื้นฐาน
ของคุณธรรมจริยธรรมในการอยู่ร่วมกันในสังคมโลก เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะที่
พึงประสงค์ของพลเมืองโลก และร่วมมือกันสร้างสรรค์สิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อ
มวลมนุษยและสภาพแวดล้อมในโลก

กระแสของการเปลี่ยนแปลงในโลกยุคปัจจุบันมีผลต่อวงการการศึกษา

ความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีในยุคปัจจุบันมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านธรรมชาติและวิถีการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ระบบข้อมูลข่าวสารที่แพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว ทั่วทุกส่วนของโลกมีอิทธิพลสำคัญต่อการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม การเมืองการปกครอง การศึกษา วิทยาศาสตร์ การแพทย์ สังคมของมนุษย์เริ่มมีความเป็นชุมชนเมือง มากขึ้น ท่ามกลางกระแสของความเปลี่ยนแปลงนั้นสมาชิกในสังคมต้องมีการปรับตัวให้เข้ากับ สถานการณ์ของโลก สิ่งสำคัญที่สุดที่จะทำให้ทุกคนอยู่ในสังคมได้อย่างปลอดภัยและมีความสุขนั้น คือจะต้องมีการพัฒนาทางการศึกษา การที่ทุกคนมีทักษะที่จำเป็นในการอยู่ร่วมกันในสังคมท้องถิ่น และสังคมโลกได้นั้น จะต้องได้รับการฝึกฝนเริ่มตั้งแต่เกิดมามีชีวิตอยู่รอดก็ต้องมีทักษะในการปรับตัว ให้เข้ากับสภาพแวดล้อม เมื่อเติบโตขึ้นในสังคมแบบใดก็ต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมนั้น และเมื่อสังคม เปลี่ยนแปลงเข้าสู่ยุคที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วก็ยิ่งต้องมีการปรับตัวเอง ให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปรอบด้าน ผู้เรียนซึ่งเป็นเยาวชนอยู่ท่ามกลางสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงจะต้องรู้เท่าทันในกระแสการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยมีทักษะชีวิตที่สำคัญและ จำเป็น

ดังนั้นวงการการศึกษาของประเทศไทยทั้งในระดับประเทศและระดับท้องถิ่น หน่วยงานทั้ง ภาครัฐและเอกชนต่างก็ร่วมกันวางแผนพัฒนาคุณภาพของเยาวชนในรูปแบบและวิธีการต่างๆ เพื่อให้เยาวชนมีทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 เพื่อให้เยาวชนของชาติสามารถอยู่รอดในสังคม ปัจจุบันและอนาคตได้อย่างปกติสุข

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลก

สุจินต์ วิศวรธีรานนท์ (2547) กล่าวว่า คณะวิจัยข้ามชาติ นำโดย Professor John J. Cogan กับนักวิจัยจำนวน 26 คน จาก 9 ประเทศ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา อังกฤษ กรีซ ฮังการี เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ ญี่ปุ่น และประเทศไทย ซึ่งเป็นเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบัน อุดมศึกษาในเอเชีย ยุโรป และอเมริกาเหนือ ใช้วิธีการวิจัยเชิงอนาคต (Ethnographic Delphi Futures Research : EDFR) ผลการวิจัยพบว่าแนวโน้มของโลกใน 25 ปีข้างหน้า มีประเด็นเกี่ยวกับ เศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยี ทั้งในด้านที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์ คุณลักษณะของพลเมือง ที่ทำให้สามารถอยู่รอดและจัดการกับแนวโน้มที่ไม่พึงประสงค์ได้นั้นจะเป็นแนวทางสำคัญที่ครูและ บุคลากรทางการศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางหนึ่งในการพัฒนาเยาวชนให้เป็นผู้ที่มีคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลก

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลก

ผลการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองใน 25 ปีข้างหน้า ประกอบด้วยความสามารถ ดังต่อไปนี้

1. มองและเผชิญปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมโลก
2. เข้าใจ ยอมรับ ชื่นชม และอดทนต่อความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม
3. มีความตั้งใจแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธี
4. ทำงานแบบร่วมมือกับผู้อื่นได้ โดยมีความรับผิดชอบตามบทบาทและหน้าที่ที่มีต่อสังคม
5. คิดอย่างเป็นระบบและอย่างมีวิจารณญาณ
6. มีความเต็มใจที่จะเปลี่ยนวิถีการดำเนินชีวิตและนิสัยการบริโภคเพื่อปกป้องรักษาสีงแวดล้อม
7. มีความรู้สึกไวและปกป้องสิทธิมนุษยชน เช่น สิทธิสตรี สิทธิของชนกลุ่มน้อย เป็นต้น
8. เต็มใจที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งระดับท้องถิ่น ประเทศ และระหว่างประเทศ

คุณลักษณะดังกล่าว คณะวิจัยอภิปรายว่า มีลักษณะเป็นสมรรถภาพของการมีส่วนร่วม (participatory competencies) กล่าวคือ พลเมืองใน 25 ปีข้างหน้าจำเป็นต้องเกี่ยวข้องทั้งในส่วนบุคคลและสังคมกับสิ่งแวดล้อมทั้งในระดับท้องถิ่น ภูมิภาค ประเทศ และโลก พลเมืองจะมีส่วนร่วมและมีส่วนสร้างสรรค์สิ่งแวดล้อมได้ต่อเมื่อมีความสามารถในการคิดอย่างมีระบบ และอย่างมีวิจารณญาณ เข้าใจความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมและมองปัญหาในฐานะสมาชิกของสังคมโลก

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังเสนอแนะว่า ความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมยังไม่เพียงพอ พลเมืองยังต้องมีความตระหนักและสามารถร่วมมือกับผู้อื่น รับผิดชอบในบทบาทและหน้าที่ต่อสังคม แก้ไขข้อขัดแย้งอย่างสันติวิธี มีความรู้สึกไว และปกป้องสิทธิมนุษยชน เปลี่ยนวิถีชีวิตและนิสัยการบริโภคเพื่อบูรณรักษ์สิ่งแวดล้อม มีส่วนร่วมในการเมืองระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ และระหว่างประเทศ

คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพลเมืองโลกของคณะวิจัยดังกล่าวนี้สอดคล้องกับคำกล่าวของ **Bernie Trilling and Charles Fadel (2009)** ที่กล่าวไว้ว่า เป้าหมายสำคัญของการจัดการศึกษา คือ

1. ให้การสนับสนุนการทำงานและช่วยเหลือสังคม
2. ฝึกฝนและพัฒนาสติปัญญาและความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล
3. รับผิดชอบต่อหน้าที่ของพลเมือง
4. สืบทอดจารีตประเพณีและค่านิยมที่ดีงาม

ในการจัดการศึกษาตามเป้าหมายของการศึกษาในยุคปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งการแสวงหาความรู้นั้นจะต้องพัฒนาบุคลากรให้รู้จักการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ให้มีความรู้ความสามารถผ่านการใช้เทคโนโลยี สามารถสร้างสิ่งประดิษฐ์นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนางานต่างๆ มีส่วนร่วม

ในการตัดสินใจในกิจกรรมทางการเมือง ทั้งโดยตรงและทางสื่อออนไลน์ เชื่อมโยงข่าวสารข้อมูลกับเครือข่ายสากล ใช้การสื่อสารและเครือข่ายทางสังคมมาพัฒนาทรัพยากร เข้าร่วมกิจกรรมและเผยแพร่จารีตประเพณีที่มีความแตกต่าง ตลอดจนการเป็นพลเมืองดีของโลก

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนากทักษะของผู้เรียน ในศตวรรษที่ 21

นักการศึกษาในปัจจุบันต่างก็มีแนวคิดเกี่ยวกับทักษะสำคัญที่เด็กและเยาวชนพึงมีในศตวรรษที่ 21 ซึ่งจะมีความสอดคล้องกันโดยเน้นให้ผู้เรียนได้มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะความร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และภาวะผู้นำ ทักษะความเข้าใจต่างวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ ทักษะการสื่อสารข้อมูลสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ และมีทักษะในการอ่าน การเขียนและการคิดคำนวณ ซึ่งถ้าบุคลากรทางการศึกษาโดยเฉพาะครูผู้สอนสามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญดังกล่าวย่อมส่งผลดีต่อผู้เรียน ดังนี้

1. ผู้เรียนเป็นผู้ที่คิดเป็น เพราะได้รับการฝึกทักษะการคิดในระหว่างกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในด้านทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการแก้ปัญหา ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน ส่งผลให้การตัดสินใจในการทำกิจกรรมต่างๆ เป็นไปอย่างมีเหตุผลถูกต้องเหมาะสม เมื่อมีปัญหาใดเกิดขึ้นก็สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง ไม่กระทำการพลาดพลั้งโดยขาดความยับยั้งหรือคิดไม่เป็น

2. เป็นผู้รู้เท่าทันเทคโนโลยีต่างๆ ใช้ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศ และรู้เท่าทันสื่อ รู้จักเลือกรับข้อมูลข่าวสารอย่างมีวิจารณญาณ สามารถนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการเรียน การทำกิจกรรม และการดำรงชีวิตในสังคม

3. ผู้เรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นทีม รู้จักแสดงความคิดเห็นและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นอย่างมีเหตุผล ผลัดกันเป็นผู้นำ แสดงออกถึงน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีวินัยและรับผิดชอบ เป็นส่วนหนึ่งของการมีวิถีการดำรงชีวิตในสังคมประชาธิปไตย

4. ผู้เรียนได้รับการฝึกให้มีความเข้าใจและมีทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ซึ่งในสังคมโลกยุคปัจจุบันทุกคนจะต้องปรับตัวให้เข้ากับสังคมและวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน เพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

5. ผู้เรียนจะมีความสามารถในการสื่อสารทั้งในด้านการพูด การเขียน การอ่าน การแสดงท่าทาง เป็นผู้ที่สามารถสื่อสารกับบุคคลต่างๆ บรรลุตามเป้าหมายได้อย่างถูกต้องเหมาะสมทั้งในสังคมระดับครอบครัว โรงเรียน ชุมชน ประเทศ และสังคมระหว่างชาติทั่วโลกได้